

ดอกไม้และดวงดาว

โดย

นางสาวธิดารัตน์ บุญรักษ์

ศิลปนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต

สาขาวิชาภาพพิมพ์

ภาควิชาภาพพิมพ์ จิตรกรรม และประติมากรรม

คณะจิตรศิลป์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พ.ศ. 2547

FLOWERS AND STARS

by

Miss Thidarat Boonrak

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment

of the Requirments for the degree

BACHELOR OF FINE ARTS

(Printmaking)

Department of Printmaking, Painting and Sculpture

Faculty of Fine Arts

CHIANGMAI UNIVERSITY

2004

คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อนุมัติให้ศิลปินนิพนธ์เรื่อง “ดอกไม้และดวงดาว”
เสนอโดย นางสาว อิตารัตน์ บุญรักษ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลป
บัณฑิต สาขาวิชาภาพพิมพ์

ลงชื่อ

(รองศาสตราจารย์หม่อมหลวง สุธสวัสดี สุขสวัสดี)

คณบดีคณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันที่ 5...เดือน... ๖๙.....พ.ศ. ๒๕๕๕

คณะกรรมการตรวจและประเมินผลศิลปนิพนธ์

ลงชื่อ..... .....ประธานกรรมการ

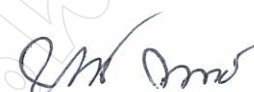
(อาจารย์ชัยวุฒิ ร่วมฤดีกุล)

ลงชื่อ..... .....กรรมการ

(อาจารย์กมล ศรีวิชัยนันท์)

ลงชื่อ..... .....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์พงศ์เดช ไชยคุตร)

ลงชื่อ..... .....กรรมการ

(อาจารย์บรรณรักษ์ นาคบัลลังก์)

ลงชื่อ..... .....กรรมการ

(อาจารย์ไชยยศ จันทราทิตย์)

ลงชื่อ..... .....กรรมการ

(อาจารย์ Richard Garst)

ลงชื่อ..... .....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์อารยา ราษฎร์จำเริญสุข)

อาจารย์ผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์

อาจารย์กมล ศรีวิชัยนันท์

หัวข้อศิลปนิพนธ์	ดอกไม้และดวงดาว
ชื่อนักศึกษา	นางสาวธิดารัตน์ บุญรักษ์
สาขาวิชา	ภาพพิมพ์
ภาควิชา	ภาพพิมพ์ จิตรกรรม และประติมากรรม
คณะ	วิจิตรศิลป์
ปีการศึกษา	2547

บทคัดย่อ

ข้าพเจ้าเติบโตมาในสภาพแวดล้อมที่เป็นชนบท ดอกไม้เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าและครอบครัวคุ้นเคย และนิยมชมชอบ มาจนถึงปัจจุบันข้าพเจ้าก็ยังคงประทับใจต่อความงามของดอกไม้มานานานาพันธุ์ ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงเอาระยะจากดอกไม้ที่มีอยู่ในทิวทัศน์ มาเป็นแนวทางในการสร้างงานศิลปนิพนธ์ เพื่อจะศึกษาถึง การใช้สี รูปทรง และพื้นผิว โดยเทคนิคภาพพิมพ์แม่พิมพ์แกะไม้ ที่ให้ความรู้สึกรู้สึกที่เป็นธรรมชาติ ซึ่งร่วมกันสร้างบรรยากาศแห่งความอบอุ่นอันเป็นประกายระยิบระยับเปรียบได้กับดวงดาวในท้องฟ้า

Thesis Title	Stars and Flowers
Name	Miss Thidarat Boonrak
Concentration	Printmaking
Department	Printmaking, Painting and Sculpture
Faculty	Fine Arts
Academic Year	2004

ABSTRACT

Since I have been grew up in an urban surrounding ,my family and I were familiar with flowers and still having in impression on them until thesedays. So, In art thesis, I use the content of the flowers in landscape to study for theirs colors, forms and texture and translating, the feeling of nature, by wood cut technique that coordinated the warmth atmosphere as the stars sparkling in the sky.

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปนิพนธ์นี้เป็นขั้นหนึ่งในการบ่งชี้ความสำเร็จทางการศึกษา และที่ข้าพเจ้าเดินทางมาถึงความสำเร็จที่น่าภาคภูมิใจนี้ได้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณความดีความชอบทั้งหมดให้กับผู้ที่ช่วยเหลือหลอมข้าพเจ้ามา

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้ที่มอบความรัก เป็นกำลังใจและสนับสนุนข้าพเจ้าอย่างเต็มที่ในการศึกษาหาความรู้เสมอมา

ขอขอบพระคุณอาจารย์กมล ศรีวิชัยนันท์ ที่ให้คำปรึกษาและข้อมูลทางศิลปะในการทำศิลปนิพนธ์ชุดนี้

ขอขอบคุณอาจารย์ชัยวุฒิ ร่วมฤดีกุล และอาจารย์ปกรณ์ภัทร จันทะไชยสร ที่ได้ให้คำปรึกษาในการศึกษาศิลปะของข้าพเจ้าเสมอมา ตลอดจนการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี รวมถึงอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ อบรม ชี้นำ

ขอขอบคุณ กองทุนส่งเสริมการศึกษาศิลปะการสร้างสรรค์ศิลปะ “มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์” ที่มอบทุนในการสร้างสรรค์งานศิลปนิพนธ์ครั้งนี้

สุดท้ายข้าพเจ้าขอขอบคุณเพื่อนๆทุกคนรวมถึงรุ่นพี่ และรุ่นน้อง ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจ ให้ข้าพเจ้าตลอดมา

คำนำ

เอกสารนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ที่ข้าพเจ้านำเสนอภาควิชาภาพพิมพ์ จิตรกรรม และประติมากรรม ตามหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาวิชาภาพพิมพ์ ในภาคเอกสารนี้ได้กล่าวถึงกระบวนการและรายละเอียดของการสร้างงานศิลปนิพนธ์ เริ่มจากการหาข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเริ่มต้นดำเนินงาน เทคนิควิธีการ กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน ตลอดจนแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของการสร้างสรรค์ผลงาน จากผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์มาสู่ผลงานศิลปนิพนธ์ ซึ่งคาดว่าความรู้จากการศึกษาศิลปนิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลอื่นๆ ต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ม
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
คำนำ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์	1
ขอบเขตของการสร้างสรรค์	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	2
บทที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์	3
ที่มาและแรงบันดาลใจของการสร้างสรรค์งาน	3
อิทธิพลจากครอบครัว	3
อิทธิพลจากสภาพแวดล้อม	4
อิทธิพลที่ได้รับจากงานศิลปะและศิลปินอื่น	5
ประสบการณ์ทางศิลปะ	7
บทที่ 3 การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์	11
แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน	11
การศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม	11
การสร้างสรรค์ผลงาน	13
องค์ประกอบทางทัศนธาตุในงานศิลปนิพนธ์	16
เนื้อหา	22
พัฒนาการและการคลี่คลาย	23
สรุป	24
บรรณานุกรม	32
ประวัติการศึกษา	33

สารบัญภาพ

ภาพประกอบหมายเลข	หน้า
1 แสดงถึงมูลจากครอบครัว	3
2 แสดงถึงมูลจากธรรมชาติแวดล้อม	4
3-4 แสดงถึงผลงานของ Vincent VanGogh	5
5-6 แสดงถึงผลงานของ อ.ศรีใจ กันทะวัง	6
7-12 แสดงถึงตัวอย่างผลงานในวิชาภาพพิมพ์ 6	7-8
13-18 แสดงถึงตัวอย่างผลงานในวิชาภาพพิมพ์ 7	8-10
19 แสดงถึงภาพร่างผลงานศิลปินพันธ์	12
20-22 แสดงถึงวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างงาน	15
23-29 แสดงถึงองค์ประกอบทางทัศนธาตุในงานศิลปินพันธ์	16-22
30 ผลงานศิลปินพันธ์ชิ้นที่ 1	26
31 ผลงานศิลปินพันธ์ชิ้นที่ 2	27
32 ผลงานศิลปินพันธ์ชิ้นที่ 3	28
33 ผลงานศิลปินพันธ์ชิ้นที่ 4	29
34 ผลงานศิลปินพันธ์ชิ้นที่ 5	30
35 ผลงานศิลปินพันธ์ชิ้นที่ 6	31

บทที่ 1

บทนำ

การเรียนรู้ที่ไม่มีที่สิ้นสุด คือการเรียนรู้ธรรมชาติ ถ้าเปรียบป่าไม้เป็นชุมชนแห่งความอุดมสมบูรณ์ที่ธรรมชาติมอบให้กับโลกแล้ว ดอกไม้ น่าจะเปรียบเป็นเครื่องประดับอารมณ์ที่งดงามของแผ่นดิน เป็นสิ่งหนึ่งที่ธรรมชาติได้สรรค์สร้างขึ้นมาช่วยเติมแต่งให้บรรยากาศสภาพแวดล้อม ต้นไม้ ใบหญ้า และทุกพื้นที่ที่มีสีสันและมีชีวิตชีวามากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น รูปทรง กลิ่น และสี ซึ่งความหลากหลายเหล่านี้ เป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้ที่สัมผัสกับธรรมชาติรู้สึกมีความสุข ความรื่นรมย์ และผ่อนคลาย

ความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา

ดอกไม้ที่ข้าพเจ้าพบเห็นมีอยู่หลากหลายชนิด บางชนิดมีสีสันสวยงาม บางชนิดมีกลิ่นหอม น่า บางชนิดก็มีรูปทรงแปลกตา แต่กว่าจะได้ผลิบานเป็นดอกไม้ที่งดงามนั้นต้องใช้เวลา ความพร้อม ความสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อม และอากาศ ที่เหมาะสมของในแต่ละฤดูกาล เช่นดอกกล้วย จะออกช่อเฉพาะยามต้นหนาว หนาวร้อนจะพบเห็นต้นคุณสลดใบจนหมดเหลือแต่ดอกสีเหลืองอร่ามเต็มต้น เมื่อพบเห็นดอกไม้ในที่แห่งใดก็ตาม บรรยากาศอบอุ่นและความทรงจำที่ดี ในดอกไม้ก็เริ่มกลับมาแบ่งบานเป็นประกายขึ้นมาอีกครั้งในความรู้สึกของตนเองเสมอมา

ด้วยเหตุนี้ เมื่อต้องการค้นหาแนวทางการการสร้งงานศิลปะ ข้าพเจ้าจึงเลือกใช้ดอกไม้ มาเป็นตัวแทนของบรรยากาศความอบอุ่นในธรรมชาติโดยเปรียบเทียบดอกไม้ที่แบ่งบานบนต้นไม้เหมือนกับดวงดาวที่ทอแสงเป็นประกายระยิบระยับบนฟากฟ้า ดอกไม้จึงเป็นเหมือนดวงดาวบนผืนดินที่สามารถสัมผัสได้ด้วยจินตนาการของข้าพเจ้า

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงการใช้ สี รูปทรง พื้นผิว และน้ำหนักที่ประสานทำงานร่วมกัน แสดงให้เห็นถึงบรรยากาศที่สื่อถึงความอบอุ่นในธรรมชาติที่ข้าพเจ้ารู้สึกและจินตนาการ

2. เพื่อให้ผู้ดูได้สัมผัสถึง ดอกไม้และบรรยากาศที่ข้าพเจ้าได้สร้างสรรค์ขึ้นและมีความรู้สึกต่อธรรมชาติเป็นไปในทางบวกซึ่งอาจทำให้ผู้ดูจินตนาการไปถึงบรรยากาศของดอกไม้ตามความรู้สึกของตนเองได้

ขอบเขตและวิธีการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้ากำหนดเรื่องราวของดอกไม้สี่เหลี่ยม เป็นต้นแบบของการสร้างงานศิลปะกึ่งนามธรรมโดยการ ตัดทอนและเพิ่มเติม รูปทรง สี น้ำหนัก พื้นผิวที่ได้จากต้นแบบ ให้ตอบสนองความรู้สึกอบอุ่นในดอกไม้ตามความต้องการของตนเอง นำรูปทรงอินทรีย์รูป (Organic form) กับโครงสีอุ่น (Warm tone) และพื้นผิวที่เป็นประกายเคลื่อนไหวอย่างช้าๆ ร่วมกันสร้างบรรยากาศในผลงาน โดยใช้เทคนิคแม่พิมพ์แกะไม้ (Woodcut) ซึ่งเป็นเทคนิคที่ให้อารมณ์ของพื้นผิวได้ตรงกับความต้องการที่กำหนดไว้

นิยามศัพท์เฉพาะ

บาเรน (Baren)

เครื่องถ่ายภาพพิมพ์ อุปกรณ์แบนๆหรือท่อนที่หน้าตัดเป็นรูปกลมหรือไข่ ผิวเรียบมีมือจับ ใช้ถูหลังกระดาษพิมพ์ที่คว่ำหน้าลงบนแม่พิมพ์ไม้ที่ทาหมึกแล้ว ทำให้ภาพติดกระดาษได้ดีในกรณีไม่มีแท่นพิมพ์

เอกรงค์ (Monochrome)

การระบายสีหรือตกแต่ง ของสีเดียวด้วยน้ำหนักอ่อนแก่ของสีนั้น

รูปทรงเปิด (Open form)

รูปทรงที่มีขอบเขตบางส่วนจางหายไปกับพื้นที่ว่างหรือให้ความรู้สึกถึง การที่พื้นที่ว่างกำลังกลืนกินเข้ามาภายในรูปทรง

บทที่ 2

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

ที่มาและแรงบันดาลใจ

ที่มาและแรงบันดาลใจเบื้องต้น ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ของข้าพเจ้านั้น มีอิทธิพลมาจากครอบครัว อิทธิพลจากสภาพแวดล้อมรอบตัวข้าพเจ้า อิทธิพลที่ได้รับจากงานศิลปะและศิลปินอื่น มาเป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้

อิทธิพลจากครอบครัว ในครอบครัวของข้าพเจ้าเป็นครอบครัวขนาดเล็ก และมีกิจกรรมที่ได้ทำร่วมกันเสมอ การดูแลต้นไม้ รดน้ำ พรวนดิน ตัดแต่งกิ่งไม้ใบหญ้า ก็เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่ทำเป็นประจำในเวลาเย็น ข้าพเจ้าจำได้ว่าเราจะตื่นตื่นทุกครั้งเมื่อรู้ว่า เมล็ดที่เราเก็บหรือซื้อมาเพาะในกระถางนั้นเริ่มออกสองใบโผล่ขึ้นเหนือดิน ต้นกล้าต้นเล็กๆที่เราพุ่มพักเริ่มแตกใบจนเป็นต้นใหญ่ไปจนกระทั่งมันเริ่มผลิดอกมาให้เราได้ชื่นใจ ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึก ว่า กว่าจะมาเป็นดอกไม้หนึ่งดอกให้ได้เห็น ต้องใช้ เวลา ความอดทน การดูแลเอาใจใส่ รวมไปถึงความร่วมมือของสมาชิกในบ้านทุกคน ซึ่งเรื่องราวเหล่านี้ ไม่เพียงแต่จะทำให้ต้นไม้ต้นหนึ่งออกดอกได้งดงามแล้ว ยังมีส่วนทำให้ครอบครัวมีความรัก ความอบอุ่นให้แก่กันและกันด้วยเช่นกัน ถึงแม้ว่าต้นไม้ดอกไม้ที่ข้าพเจ้าคุ้นเคยบางต้นในอดีตได้ถูกตัดโค่นลงไปด้วยเหตุผลหลายประการ แต่ภาพความทรงจำที่ดีของข้าพเจ้ากับต้นไม้ดอกไม้เหล่านั้น ก็ยังไม่เคยลบเลือนไป ทำให้ข้าพเจ้ามีความผูกพันกับธรรมชาติมาตั้งแต่เกิด (ภาพประกอบที่ 1)

ภาพประกอบที่ 1
ต้นไม้และดอกไม้บริเวณบ้าน

อิทธิพลจากธรรมชาติแวดล้อม ข้าพเจ้ามีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในชนบท ของภาคเหนือตอนล่าง สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยยังเป็นธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ มีต้นไม้และดอกไม้ให้พบเห็นได้ทั่วไปในสภาพแวดล้อมที่อาศัยอยู่ แม้ว่าตัวเมืองเชียงใหม่ซึ่งข้าพเจ้าได้มาศึกษาอยู่ในปัจจุบันจะเจริญเติบโตไปด้วยสิ่งก่อสร้าง อาคารสูงมากมาย แต่สภาพแวดล้อมโดยรวมของเมืองเชียงใหม่ก็ยังมีต้นไม้แทรกซึมและแวดล้อมให้เห็นอยู่ทั่วไปได้ง่าย โดยเฉพาะภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จะมีต้นไม้หลากหลายพันธุ์ มีทั้งที่ข้าพเจ้ารู้จักและไม่รู้จัก บริเวณสองข้างทาง จะพบเห็นดอกไม้สีนารูปแบบต่างๆ ตามฤดูกาลของมันอยู่เสมอ ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงมักเลือกใช้เรื่องราวจากต้นไม้และดอกไม้มาเป็นหัวข้อของการสร้างสรรค์ เพราะการเลือกในสิ่งที่มีประโยชน์ และชื่นชอบ ย่อมทำให้เราสร้างสรรค์งานศิลปะได้อย่างมีความสุข (ภาพประกอบที่ 2)

ภาพประกอบที่ 2
ดอกไม้ที่มีอยู่ในสภาพแวดล้อม

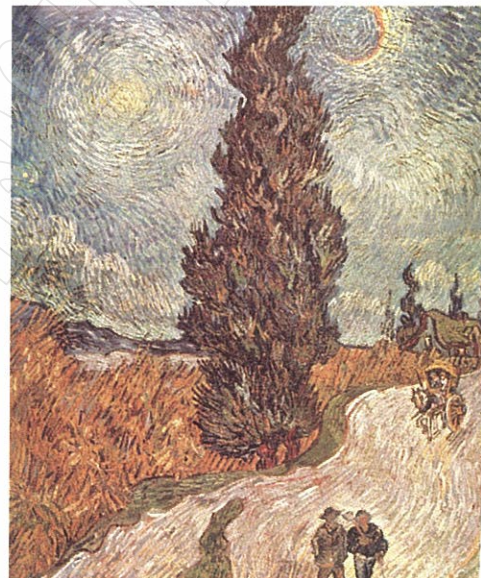
อิทธิพลที่ได้รับจากงานศิลปะและศิลปินอื่น ข้าพเจ้าได้แรงบันดาลใจส่วนหนึ่งมาจากรูปแบบงานจิตรกรรมของ Vincent VanGogh ได้แก่การใช้เส้นขนาดเล็ก ล้วน ร่วมกันกับพื้นผิว (Texture) ที่ดูคล้ายจุด (Point) จากปลายพู่กัน ทำให้เกิดความรู้สึกเคลื่อนไหว ลั่นสะเทือนอย่างซ้ำๆ ไม่รุนแรง ประกอบกับการประสานกันของสีที่แตกต่าง ยังมีผลที่ทำให้เกิดความรู้สึกถึง มิติ ตื้นลึกที่ได้ตอบกันไปมา แม้อยู่ในรูปทรงหรือบริเวณว่างเดียวกัน ตัวอย่างจากงานชื่อ “ Peach Three in Blossom ” (ภาพประกอบที่ 3) และ “ The Road with Cypresses and Star.” (ภาพประกอบที่ 4) ข้าพเจ้าได้ดึงลักษณะของเส้นขนาดเล็กที่เรียงตัวทับซ้อนกันมาสร้างมิติในงานเพื่อให้เกิดบรรยากาศที่ประสานกลมกลืนของเส้นและสีในงานของข้าพเจ้า

ภาพประกอบที่ 3

“ Peach Threes in Blossom ”

Oil on canvas 73 x 59.5 cm.

ภาพประกอบที่ 4

“The Road with Cypresses and Star.”

Oil on canvas 95 x 75.5 cm.

ในด้านเทคนิคได้รับอิทธิพลมาจาก วิธีการพิมพ์ซ้อนกันระหว่างสีต่างๆจากผลงาน ภาพพิมพ์แกะไม้ของ อาจารย์ศรีใจ กันทะวัง คือการพิมพ์ไล่เรียงลำดับจากสีอ่อนไปสูสีที่แก่กว่า แล้วย้อนกลับด้วยการพิมพ์สีอ่อนทับอีกประมาณ 1-2 สีทำให้เกิดมิติตื้นลึกมากขึ้น และสร้างบรรยากาศโดยรวมในผลงานได้ดี (ภาพประกอบที่ 5-6)

ภาพประกอบที่ 5
" May in Lanna/2000 "
woodcut 56x76 cm.

ภาพประกอบที่ 6
" March in Lanna/2000 "
woodcut 56x76 cm.

ประสบการณ์จากการทำงานศิลปะ จากการสร้างสรรค์งานในการเรียนวิชาภาพพิมพ์ 6 (ภาพประกอบที่ 7-12) ซึ่งมีพื้นฐานมาจากอารมณ์ และความรู้สึกประทับใจในธรรมชาติ สิ่งสำคัญในผลงานภาพพิมพ์ 6 ก็คือ ลักษณะพื้นผิวที่มีการสัมผัสเทือน ทางสายตา มีการใช้น้ำหนักและเส้นขนาดเล็กซึ่งได้พัฒนาต่อมาในงานภาพพิมพ์ 7 (ภาพประกอบที่ 13-18) จากที่เคยเน้นเข้าไปสู่รายละเอียดของรูปทรงในผลงานภาพพิมพ์ 6 นั้น ข้าพเจ้าได้ถอยห่างออกมา เป็นการมองแบบภาพรวม เน้นการอยู่ร่วมกันของรูปทรงเล็กๆ จำนวนมาก ซึ่งประกอบไปด้วย กิ่ง ก้าน ใบ และดอกไม้ ให้ความสำคัญกับบรรยากาศที่อยู่ร่วมกัน โดยยังคงใช้ลักษณะของ พื้นผิว และเส้นขนาดเล็ก รวมถึงการใช้โครงสีที่ดูคล้ายเอกรงค์ (Monochromes) อันส่งผลมาถึงในงานศิลปนิพนธ์

ภาพประกอบที่ 7
ตัวอย่างผลงานในวิชาภาพพิมพ์ 6

ภาพประกอบที่ 8
ตัวอย่างผลงานในวิชาภาพพิมพ์ 6

ภาพประกอบที่ 9
ตัวอย่างผลงานในวิชาภาพพิมพ์ 6

ภาพประกอบที่ 10
ตัวอย่างผลงานในวิชาภาพพิมพ์ 6

ภาพประกอบที่ 11
ตัวอย่างผลงานในวิชาภาพพิมพ์ 6

ภาพประกอบที่ 12
ตัวอย่างผลงานในวิชาภาพพิมพ์ 6

ภาพประกอบที่ 13
อย่างผลงานในวิชาภาพพิมพ์ 6

ภาพประกอบที่ 14
ตัวอย่างผลงานในวิชาภาพพิมพ์ 7

ภาพประกอบที่ 15
ตัวอย่างผลงานในวิชาภาพพิมพ์ 7

ภาพประกอบที่ 16
ตัวอย่างผลงานในวิชาภาพพิมพ์ 7

ภาพประกอบที่ 17
ตัวอย่างผลงานในวิชาภาพพิมพ์ 7

ภาพประกอบที่ 18
ตัวอย่างผลงานในวิชาภาพพิมพ์ 7

บทที่ 3

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

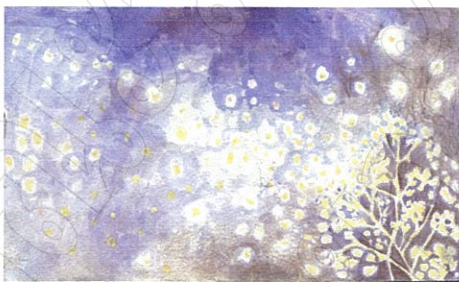
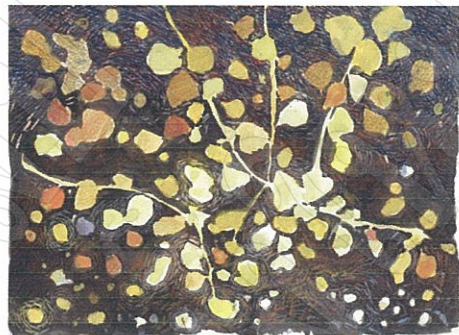
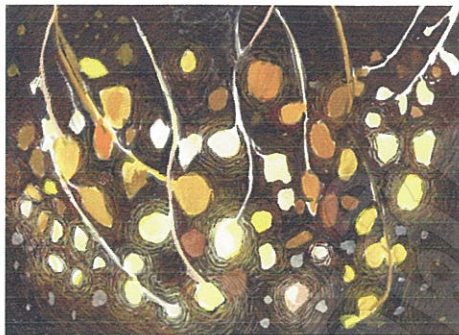
จากประสบการณ์ชีวิตที่มีความผูกพันกับธรรมชาติและประสบการณ์การทำงานศิลปะที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้สึกส่วนตัวและธรรมชาตินั้น ส่งผลให้การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ของข้าพเจ้ามีเรื่องราวและรูปแบบที่ต่อเนื่องจากที่เคยสร้างสรรค์มา

แนวความคิดในการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้านำเสนอ ความรู้สึก ความผูกพันที่ได้รับจากธรรมชาติออกมาเป็นบรรยากาศแห่งความอบอุ่นในธรรมชาติ โดยเปรียบเทียบดอกไม้ที่เบ่งบานบนต้นไม้เหมือนกับดวงดาวที่ทอแสงเป็นประกายระยิบระยับบนฟากฟ้า ดอกไม้จึงเป็นเสมือนดวงดาวบนผืนดินที่สามารถสัมผัสได้ด้วยจินตนาการของข้าพเจ้า

การศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม

ข้าพเจ้าเริ่มศึกษาหาข้อมูลจากธรรมชาติ สภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวสถานที่ต่างๆ โดยการเก็บข้อมูลด้วยกล้องถ่ายรูปแบบดิจิทัลซึ่งสามารถเก็บข้อมูลได้หลากหลาย และเลือกดูภาพที่บันทึกไว้ได้ทันที จากนั้นได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมจากหนังสือ การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และห้องสมุดคณะวิจิตรศิลป์ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทั้งหมด ตัดแต่งในคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรม Adobe PhotoShop 7 เพื่อสร้างรูปทรงใหม่ให้ตรงตามความต้องการแล้วจึงนำมาแต่งเพิ่มเติมด้วยดินสอสีและสีโปสเตอร์เพื่อสร้างลักษณะพื้นผิวให้ใกล้เคียงกับผลงานจริงตามแนวความคิดที่กำหนดเอาไว้ จากนั้นจึงเลือกภาพร่าง(Sketch)ที่ทดลองแล้วบางภาพ นำไปสร้างเป็นผลงานจริงด้วยเทคนิค แม่พิมพ์แกะไม้เป็นลำดับต่อไป (ภาพประกอบที่ 19)

ภาพประกอบที่ 19
ภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงาน

ในขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ ชุด “ดอกไม้และดวงดาว” นี้ข้าพเจ้าได้เลือกภาพร่างต้นแบบที่มีความสมบูรณ์ มาขยายเป็นผลงานจริง ด้วยเทคนิค แม่พิมพ์แกะไม้ (Woodcut)

“ซึ่งจัดอยู่ในเทคนิคภาพพิมพ์ผิวฐาน(The relief process)เป็นการพิมพ์จากแม่พิมพ์ที่มีเนื้อแข็ง เช่น ไม้ แผ่นยาง โดยการใช้เครื่องมือแกะไม้ แกะให้มีพื้นที่เป็นร่องลงไปบนแม่พิมพ์ และเว้นผิวหน้าเรียบเอาไว้ สำหรับให้หมึกเกาะ วิธีการนี้จะต้องกลึงหมึกหรือฉาบหมึกหรือสีลงบนแม่พิมพ์ในส่วนที่ไม่ได้แกะออก ใช้กระดาษที่จะพิมพ์คว้าน้ำกระดาษเข้าหาแม่พิมพ์แล้วใช้วัตถุกดทับหรือฝนด้านหลังกระดาษ เพื่อให้เกิดแรงกดซึ่งในปัจจุบันใช้ลูกกลิ้งของแท่นพิมพ์เป็นตัวกด ให้กระดาษกดซับหมึกออกจากแม่พิมพ์ขึ้นมาติดบนกระดาษ การพิมพ์ในลักษณะนี้จะทำให้ผิวกระดาษมีรอยนูนตามส่วนที่เป็นร่องลึกที่แกะไว้บนแม่พิมพ์”¹

ส่วนวิธีการสร้างสรรค์งานศิลปนิพนธ์ในครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้เลือกใช้เทคนิคการพิมพ์ด้วยมือ ซึ่งความพิเศษในเทคนิคนี้ก็คือ สามารถควบคุมน้ำหนัก ของสีในการพิมพ์แต่ละครั้งได้ด้วยการใช้แรงกดที่หนักเบาจากมือของตนเอง ซึ่งสามารถเน้นเฉพาะบางจุดที่ต้องการให้สีติดกระดาษได้มากหรือน้อย ซึ่งจะเป็นผลถึงการเหลือที่ว่างให้สีพื้นเดิมที่พิมพ์ไปแล้วได้แสดงตัวขึ้นมาร่วมกันกับสีใหม่ น้ำหนักที่เกิดจากการพิมพ์มือจะสามารถสร้างบรรยากาศในงานได้มากกว่าในการพิมพ์ด้วยแท่นพิมพ์ที่ให้แรงกดสม่ำเสมอ คงที่ทุกส่วนของแม่พิมพ์ ซึ่งมีขั้นตอนและกระบวนการดังนี้

วัสดุอุปกรณ์ประกอบด้วย

1. กระดานไม้อัด หรือกระดานกระดาษอัด
2. เครื่องมือแกะไม้

¹ วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. สาระน่ารู้ในศิลปะ พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮาส์, 2531), หน้า 93.

3. หมึกพิมพ์
4. ลูกกลิ้ง
5. ไม้ฝนหลังงาน หรือ บาเรน² (Japanese Baren)
6. กระดาษพิมพ์
7. กระดาษบรูฟ
8. กระดาษไข
9. น้ำมันสน

ขั้นตอนและกระบวนการทำงาน

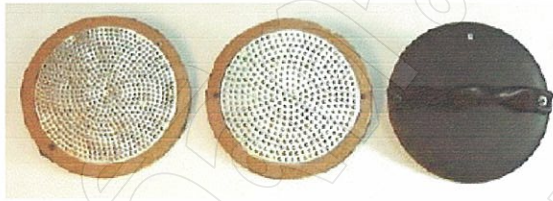
1. การเตรียมแม่พิมพ์ เริ่มจากการเตรียมแม่พิมพ์โดยการตัดกระดาษไม้อัดให้ได้ตามขนาดของงาน แล้วจึงนำแบบร่างมาขยายลงบนกระดาษขาวขนาดเท่างานจริง แล้วทำการร่างลงบนแม่พิมพ์ไม้อัดด้วยกระดาษลอกลาย ภาพที่ร่างไว้บนกระดาษจะไปปรากฏอยู่บนแม่พิมพ์ จากนั้นตรวจสอบความชัดเจนของแบบที่ร่างลงบนแม่พิมพ์ แล้วจึงนำไปแกะเป็นขั้นตอนต่อไป

2. การแกะแม่พิมพ์ไม้ ข้าพเจ้าใช้เครื่องมือแกะที่มีปลายตัดเป็นรูปตัว V (ภาพประกอบที่ 20) เพื่อให้ได้เส้นในงานที่มีขนาดเล็ก โดยเริ่มแกะจากส่วนที่เป็นน้ำหมึกที่อ่อนที่สุดก่อนในงาน คือสีขาว เมื่อแกะน้ำหมึกแรกเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงเริ่มเตรียมหมึกเพื่อทำการกลิ้งลงบนแม่พิมพ์

3. การพิมพ์ เริ่มจากการเตรียมกระดาษพิมพ์ ข้าพเจ้าพิมพ์งานโดยที่ขนาดภาพนั้นพอดีกับขอบกระดาษ ดังนั้นจึงต้องวัดและตัดกระดาษให้มีขนาดเท่ากับงาน การกลิ้งหมึกพิมพ์ลงบนแม่พิมพ์จะกลิ้งรอบแรกเพียงให้สีฉาบบางๆ จากนั้นจะค่อยๆเพิ่มสีลงบนแม่พิมพ์ทีละน้อย เพราะถ้ากลิ้งสีลงบนแม่พิมพ์หนาเกินไปหมึกจะลงไปอุดเส้นเล็กๆที่ได้แกะไว้ เส้นที่ได้จะขาดๆไม่คมชัด เมื่อกลิ้งหมึกพิมพ์จนเนียนละเอียดทั่วแม่พิมพ์ แล้วจึงวางกระดาษพิมพ์ (ในการพิมพ์นั้นควรพิมพ์ทดสอบก่อนพิมพ์จริงทุกครั้งด้วยกระดาษบรูฟ) จากนั้นวางกระดาษบรูฟ ลงไปหนึ่งแผ่นเพื่อไม่ให้หลังกระดาษสกปรก แล้วจึงวางกระดาษไขลงไปเป็นชั้นสุดท้าย กระดาษไขจะช่วยให้การใช้ไม้ หรือบาเรน (ภาพประกอบที่ 21) ที่ฝนหลังกระดาษนั้น

² เป็นเครื่องมือฝนด้านหลังงานภาพพิมพ์ญี่ปุ่น

มีความลื่นขึ้น ขั้นตอนการฝนหรือถูหลังกระดาศควรฝนวนเป็นเลข 8 ให้ทั่วทั้งแม่พิมพ์ (ภาพประกอบที่ 22) จากนั้นจึงค่อยเพิ่มแรงกดที่น้ำหนักมือเน้นในส่วนที่ต้องการ (ในการพิมพ์สามารถสร้างร่องรอยและลวดลายได้จากวัสดุต่างๆที่นำมาฝนหลังกระดาศได้ เช่น หวี หรือด้ามพู่กัน จะได้ลวดลายที่เป็นเส้น) จากนั้นค่อยๆยกกระดาศขึ้น ทำความสะอาดแม่พิมพ์ด้วยน้ำมันสนให้สะอาด แล้วนำแม่พิมพ์มาแกะเพื่อพิมพ์สีต่อไปในขั้นตอนเดิม

ภาพประกอบที่ 20
baren แบบญี่ปุ่น

ภาพประกอบที่ 21
เครื่องมือแกะไม้

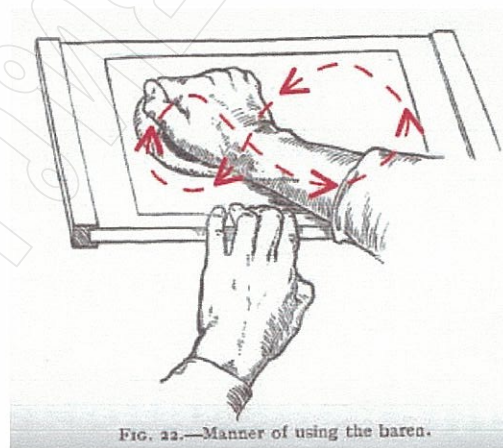

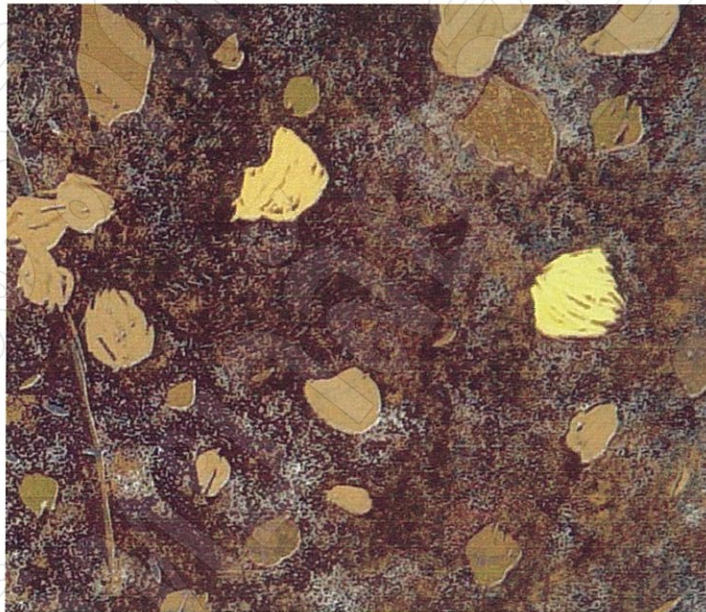
FIG. 22.—Manner of using the baren.

ภาพประกอบที่ 22
ทิศทางการฝนหลังกระดาศวนเป็นเลขแปด

องค์ประกอบทางทัศนธาตุในงานศิลปนิพนธ์

พื้นที่ว่าง (Space)

เป็นพื้นที่ว่าง 3 มิติ (Three dimensional space) ซึ่งเกิดจากการทำงานของ ทัศนธาตุต่างๆ(ดังจะกล่าวในข้อต่อไป) ความรู้สึกลงตาให้เห็นเป็น 3 มิติ ได้แก่ความตื้นลึกเข้าไปในพื้นที่ว่าง ความรู้สึกกระจายตัวออกไปในพื้นที่ว่างด้านข้างทุกทิศทาง มีบรรยากาศโดยรวมที่สื่อถึงความเป็นธรรมชาติ แม้ว่าจะไม่ได้เน้นให้เห็นเหมือนจริงตามที่ตาเห็นก็ตาม (ภาพประกอบที่ 23)

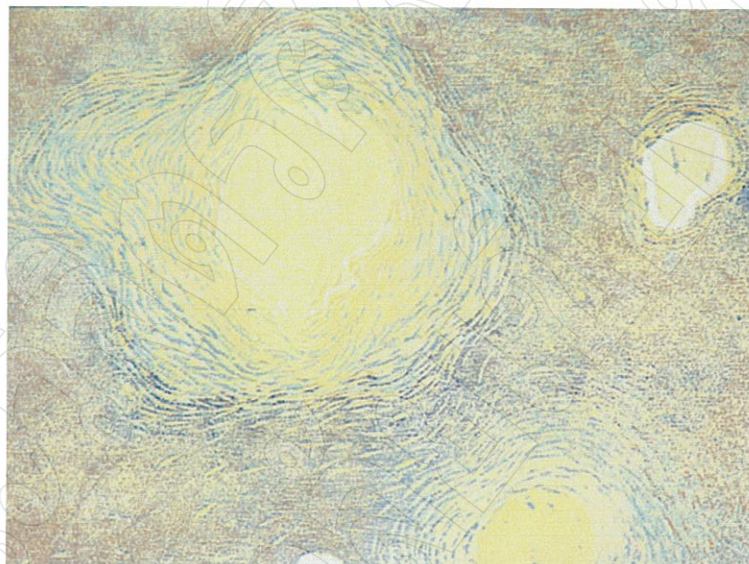

ภาพประกอบที่ 23
ส่วนขยายของพื้นที่ว่างในงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 4

เส้น (Line)

เส้นในผลงานศิลปนิพนธ์ของข้าพเจ้า ได้แก่เส้นของ กิ่ง ก้านดอกไม้ที่วางกระจายอยู่ในพื้นที่ว่าง ข้าพเจ้าใช้เส้นที่ตัดทอนรายละเอียดของความเป็นพืช คงไว้เพียงลักษณะที่ดูเลื่อน

ไหล ไม่คมแข็ง และมีน้ำหนักอ่อนแอภายในเส้นเดียวกัน ระหว่างเส้นต่อเส้น รวมถึงขอบนอกของเส้นที่มีบางส่วนจางหายไปกับพื้นที่ว่าง อาการของเส้นจึงยังคงความรู้สึกถึงความเป็นธรรมชาติบทบาทของเส้นจะลดน้อยลงในผลงานศิลปนิพนธ์ ขึ้นท้ายๆ ดังจะกล่าวถึงในข้อต่อไป (ภาพประกอบที่ 24)

ภาพประกอบที่ 24

ภาพขยายของเส้นในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 5

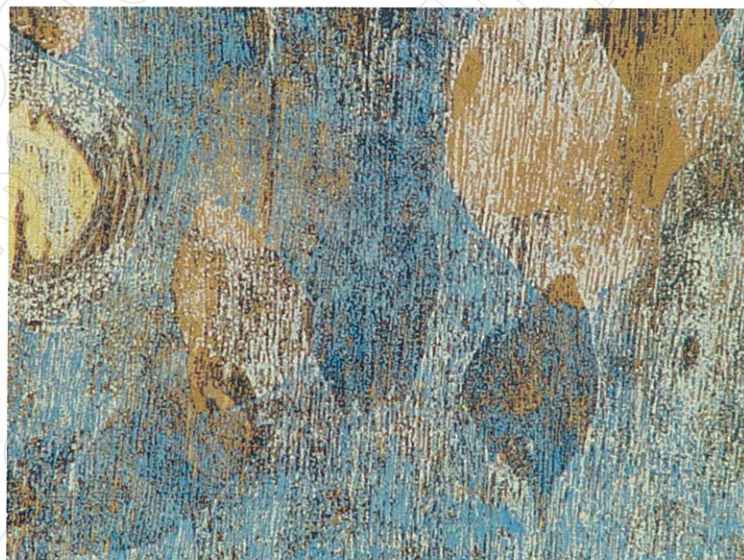
รูปทรง (Form)

รูปทรงที่ข้าพเจ้าใช้มีที่มาของดอกไม้ แต่ไม่ได้กำหนดว่าเป็นดอกไม้อะไร ไม่ได้คงรูปลักษณะที่เป็นจริงตามธรรมชาติ แต่ได้ใช้รูปทรงซึ่งตัดทอนรายละเอียดออกไปเหลือเพียงรูปร่างที่ง่าย ๆ บางรูปทรงก็ดูคล้ายกับรูปทรงอิสระ บางรูปทรงยังคงคล้ายคลึงกับกลีบของดอกไม้ จึงยังคงให้ความรู้สึกถึงความเป็นอินทรีย์รูป(Organic form) อยู่ ข้าพเจ้าใช้รูปทรงส่วนใหญ่เป็นรูปทรงขนาดเล็กเมื่อเทียบกับสัดส่วนของพื้นที่ว่าง หรือขนาดผลงาน แต่รูปทรงจำนวนมากเหล่านั้นก็มีขนาดแตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้รูปทรงขนาดเล็กจำนวนมากจึงดู

คล้ายคลึงกับพื้นผิวที่ปรากฏอยู่ร่วมกันในผลงาน นอกจากนั้นความคมชัดและน้ำหนักอ่อนแก่ที่ไม่เท่ากันในแต่ละรูปทรง ยังทำให้เกิดความรู้สึกที่เคลื่อนไหวได้ตอบไปมา

บทบาทความสัมพันธ์ระหว่างรูปทรงกับพื้นที่ว่างในงานศิลปนิพนธ์นี้ จะเห็นได้ชัดยิ่งขึ้น เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดภายในผลงาน กล่าวคือ

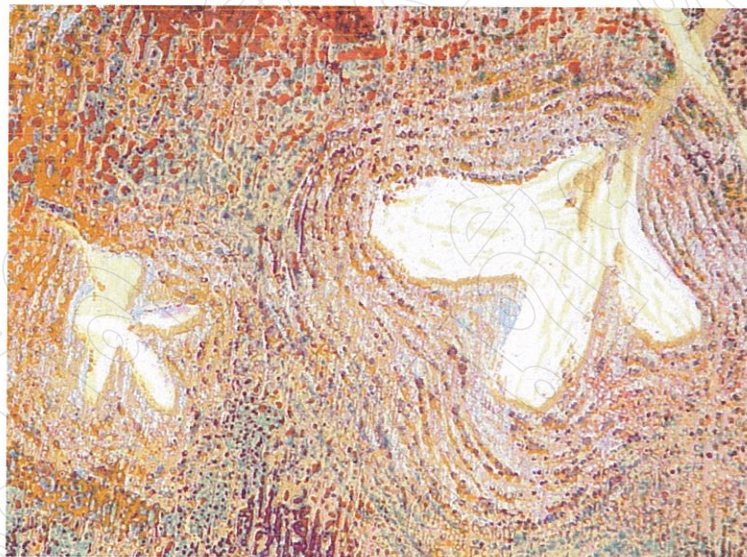
ก. การใช้รูปทรงเปิด (Opened form) จำนวนหนึ่งในผลงาน ทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างรูปทรงกับพื้นที่ว่างมากยิ่งขึ้น พลังการเคลื่อนไหว จะเกิดการถ่ายทอดเข้าออก ระหว่างรูปทรงที่มีขอบเขตบางส่วนจางหายไปกับพื้นที่ว่าง หรือให้ความรู้สึกถึง การที่พื้นที่ว่างกำลังกลืนกินเข้ามาภายในรูปทรงก็เป็นได้ นอกจากนั้นบางรูปทรงที่เลือนลาง จะก่อให้เกิดความรู้สึกถึง อากาศ (Space) ที่กำลังห่อหุ้มรูปทรงนั้นๆอยู่ (ภาพประกอบที่ 25)

ภาพประกอบที่ 25

ภาพขยายแสดงการใช้รูปทรงเปิด(Opened form)

ข. การกำหนดใช้เส้นขนาดสั้นๆ ซึ่งดูคล้ายกับพื้นผิว (Texture) มารายล้อมรอบๆ รูปทรง ทำให้รู้สึกถึงการสัมผัสของพื้นที่ว่างรอบๆ รูปทรงนั้น ขณะเดียวกันยังส่งผลให้รู้สึกถึงการขยายตัวจากรูปทรงที่มีน้ำหนัก เบา สว่าง กระจายออกไปยังพื้นที่ว่างอีกด้วย (ภาพประกอบที่ 26)

ภาพประกอบที่ 26

ภาพขยายแสดงให้เห็นถึงบทบาทของเส้นที่มีผลต่อรูปทรงและพื้นที่ว่าง

ค. ในผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นสุดท้ายของข้าพเจ้า มีการกำหนดรูปทรงเล็กๆ จำนวนมาก ที่กระจายอยู่ทั่วไปบนพื้นที่ว่าง นอกจากจะให้ความรู้สึกถึงความระยิบระยับแล้ว น้ำหนักที่แตกต่างกัน ของกลุ่มรูปทรง ยังก่อให้เกิดความรู้สึกถึง มิติ ที่ขยายตัวออกไปในทิศทางต่างๆ ของพื้นที่ว่าง ซึ่งนอกเหนือจากความรู้สึกที่มองลึกเข้าไปในท้องฟ้าหรือพื้นที่ว่างแล้ว ยังก่อให้เกิดความรู้สึกถึงความโค้ง ที่โอบล้อมไปในทิศทางข้างเคียงด้วย(ภาพประกอบที่ 27)

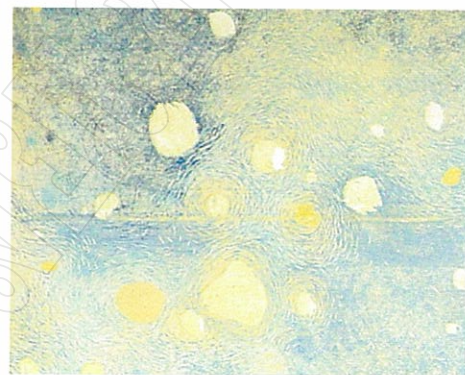
ภาพประกอบที่ 27
แสดงทิศทางของกลุ่มรูปทรง

สี , น้ำหนัก (Colour and Tone)

ข้าพเจ้าเลือกใช้สีที่ดูเป็นเอกรงค์(Monochromes)ได้แก่โครงสีที่เป็นวรรณะอุ่น(Warm Tone)แต่ก็ได้เคร่งครัดในทฤษฎีการใช้สี กลับผสมผสานสีต่างวรรณะเข้าไปตามอารมณ์ความรู้สึกที่พึงพอใจของตนเอง การใช้สีต่างวรรณะเป็นการเร่งให้รู้สึกได้ถึงบรรยากาศ ความเป็นธรรมชาติและความอบอุ่นเพราะสีต่างๆ ที่ใช้นั้นเป็นสีฟ้าอ่อนไล่ ซึ่งพบเห็นหรือรู้สึกได้ในทิวทัศน์ทั่วไป ในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 6 ข้าพเจ้าได้ทดลองเพิ่มบทบาทของสีฟ้าอ่อนนี้ให้มี

มากขึ้น โดยลดสีวรรณะอุ่น เช่น ส้ม เหลือง น้ำตาล ให้เหลือเพียงเล็กน้อย คงเหลือสีเหลืองใส ซึ่งเป็นสีที่อยู่ร่วมกันได้ทั้งสองวรรณะ เป็นตัวประสานกับสีฟ้าอ่อน ทำให้เกิดความรู้สึกที่สว่างไสวมากขึ้น

ถึงแม้ว่าสีที่ข้าพเจ้าใช้จะมีจำนวนของสีที่ไม่มากนัก แต่ข้าพเจ้าได้กำหนดใช้ให้สีแต่ละสีมีค่าน้ำหนักอ่อนแก่(Tone)หลายน้ำหนัก โดยวิธีการทางเทคนิคภาพพิมพ์แม่พิมพ์แกะไม้ และวิธีการพิมพ์ด้วยมือจึงทำให้พื้นที่ว่างและรูปทรงในผลงานดูมีน้ำหนักอ่อนแก่ที่ประสานกันได้ดี(ภาพประกอบที่ 28)

ภาพประกอบที่ 28

ภาพขยายแสดงสีและน้ำหนักในงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3 และ 5

พื้นผิว (TEXTURE)

พื้นผิวในผลงานศิลปนิพนธ์เกิดขึ้นจากร่องรอยการแกะและผลจากร่องรอยการพิมพ์สีที่ทับซ้อนกัน พื้นผิวมิได้แสดงตัวให้เห็นถึงความเป็นวัสดุใดแต่ลักษณะความไม่สม่ำเสมอคงที่ของพื้นผิว จึงยังคงสื่อได้ถึงความเป็นธรรมชาติ ดังนั้นเมื่อประกอบกับน้ำหนักของสี พื้นผิวจึง

ได้ทำหน้าที่มีส่วนร่วมในการสร้างความรู้สึกที่สั่นสะเทือนเคลื่อนไหวอย่างช้าๆ ร่วมกันตามที่
ข้าพเจ้าต้องการ(ภาพประกอบที่ 29)

ภาพประกอบที่ 29
แสดงรายละเอียดของพื้นผิวในงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1

เนื้อหา

จากแนวความคิดที่มาจากธรรมชาติ ผสมผสานกับการใช้รูปแบบ บวกกับเทคนิค
วิธีการของภาพพิมพ์แม่พิมพ์แกะไม้ ทำให้ผลงานศิลปนิพนธ์ของข้าพเจ้ามีเนื้อหาโดยรวมสื่อ
ถึงทัศนคติที่ตึงตังต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันหมายรวมถึงความรู้สึกในชีวิตของตนเอง
ด้วย ผลงานทุกชิ้นของข้าพเจ้ามีบรรยากาศของทิวทัศน์ที่อบอุ่นเป็นสุข แม้มิได้เลียนแบบ
ภาพทิวทัศน์ที่มีอยู่จริงตามธรรมชาติก็ตาม แต่ได้นำเสนอสาระของความงาม ความรู้สึกถึง
ความมีชีวิต ความฝัน และจินตนาการที่อิสระไกลจากขอบเขตของที่มา

ผลงานของข้าพเจ้าเป็นตัวแทนของอารมณ์ความรู้สึกของตนเองที่มีต่อโลก และ
ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่า จะนำความสุขและแรงบันดาลใจให้กับตนเองที่จะก้าวเดินต่อไป

พัฒนาการและการคลี่คลาย

จากแนวความคิดที่เปรียบเทียบระหว่างดอกไม้ในธรรมชาติกับดวงดาวบนท้องฟ้า ข้าพเจ้ามิได้ตั้งใจหรือกำหนดให้ตายตัวว่าจะต้องเลียนแบบสิ่งหนึ่งสิ่งใด เพราะว่าข้าพเจ้าจะใช้จินตนาการของตนเองระหว่างปฏิบัติงานพิมพ์ เป็นการโต้ตอบกันไปมาระหว่างผลงานกับตนเอง การแกะและการพิมพ์ทับแต่ละสีมีส่วนกระตุ้นจินตนาการของตนเองเป็นอย่างยิ่ง ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงมิได้ยึดถือแบบร่าง (Sketch) ที่นำมาใช้สร้างผลงานชิ้นนั้นๆ อย่างแน่นอน ตายตัว แต่อาจเปลี่ยน เพิ่มเติม หรือแม้กระทั่งตัดทอนบางส่วน ที่ปรากฏอยู่ในแบบร่างออกไป เพราะข้าพเจ้าเชื่อว่า แนวทางการทำงานศิลปะของข้าพเจ้า คือการสื่อสารโต้ตอบกับอารมณ์ความรู้สึก การยึดถือแบบร่างอย่างคงที่ เท่ากับข้าพเจ้าได้ลอกเลียนสิ่งที่ได้กระทำไปแล้วหรือเกิดขึ้นแล้ว ด้วยเหตุนี้ผลงานแต่ละชิ้นที่สร้างเสร็จแล้วจึงเป็นตัวแทนของอารมณ์ความรู้สึกของข้าพเจ้าในแต่ละช่วงเวลา ถึงจะมีการเปลี่ยนแปลงไม่ซ้ำ คงที่ แต่ก็อยู่ในกรอบแนวความคิดที่กำหนดไว้อย่างหลวมๆ

ผลงานศิลปนิพนธ์ของข้าพเจ้า เมื่อมองภาพรวมอาจแบ่งได้เป็นสองกลุ่มใหญ่ ได้แก่ ผลงานชิ้นที่ 1 – 4 กับผลงานชิ้นที่ 5 – 6 กล่าวคือในผลงานชิ้นที่ 1 – 4 นั้น ข้าพเจ้ายังให้ความสำคัญกับเส้นที่เข้ามามีส่วนช่วยทำให้เกิดจังหวะของการเคลื่อนไหวภายในพื้นที่ว่าง เป็นการใช้เส้นที่เคลื่อนไหวร่วมกันกับรูปทรงและพื้นผิว การใช้เส้นในส่วนนี้ยังมีส่วนร่วมให้รู้สึกถึงความเป็นธรรมชาติ ในผลงานชิ้นที่ 5 – 6 ข้าพเจ้าได้ตัดทอนบทบาทของเส้นให้เหลือน้อยลงให้เหลือเป็นเพียงส่วนประกอบบนพื้นที่ว่าง เน้นรูปทรงขนาดเล็กจำนวนมากบนพื้นที่ว่าง เน้นน้ำหนักอ่อนแก่ที่อยู่ร่วมกันกับพื้นผิว บรรยายภาพโดยรวมของผลงานชิ้นที่ 5 และ 6 จึงดูเลื่อนลอยให้อารมณ์ความรู้สึกฝันๆ ห่างไกลออกไปจากความเป็นทิวทัศน์ แต่กลับดูแว้งกว้างไกลชวนนึกไปถึงท้องฟ้า

สรุป

ที่มาของแรงบันดาลใจในการสร้างงานศิลปนิพนธ์ของข้าพเจ้า ได้แก่ธรรมชาติ โดยมีพื้นฐานประสบการณ์มาจากครอบครัวที่อยู่ชนบท ครอบครัวของข้าพเจ้าปลูกฝังให้สมาชิกทุกคนรู้จักการเพาะปลูก การบำรุงดูแลรักษา ทำให้เห็นถึงคุณค่าและรู้สึกในความงามของดอกไม้ ต่อมาเมื่อข้าพเจ้าได้มาศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สภาพแวดล้อมใหม่ของข้าพเจ้าก็ยังเต็มไปด้วยพืชพันธุ์ต่างๆ โดยเฉพาะดอกไม้ที่สวยงามตามแต่ละฤดูกาล ยิ่งสร้างความประทับใจให้เกิดขึ้นกับตัวเองยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้เมื่อต้องทำงานศิลปะในวิชาต่างๆ ข้าพเจ้าก็มักจะหยิบยกเรื่องราวของต้นไม้ ดอกไม้ มาเป็นสื่อแสดงออกถึงความรู้สึกด้านความงามเสมอมา

ข้าพเจ้านำเสนอผลงานศิลปนิพนธ์ในหัวข้อ “ดอกไม้และดวงดาว” โดยใช้เทคนิคแม่มพิมพ์แกะไม้ เป็นการนำเสนอความงามที่เป็นประกายระยิบระยับของกลุ่มดอกไม้สีเหลืองจำนวนมากซึ่งเปรียบเสมือนความงามของหมู่ดาวในท้องฟ้าโดยที่ไม่ได้ยึดติดกับรูปลักษณะที่เป็นจริงของดอกไม้ แต่ตัดทอนให้เป็นรูปทรงเรียบง่ายแต่คงให้ความรู้สึกถึงธรรมชาติอยู่ ใช้เส้นของกิ่งก้านมาเป็นส่วนประกอบ กำหนดสีตามใจชอบโดยมีค่านึงถึงความเป็นจริงตามที่มีอยู่ในทิวทัศน์ แต่เป็นโครงสร้างที่เป็นเอกองค์ซึ่งให้ผลทางความรู้สึกที่สงบ สบาย วรรณะของสีดูเป็นวรรณะอ่อน เพื่อสื่อถึงความสุข ความอบอุ่นตามจินตนาการของตน ข้าพเจ้าทดลองและสร้างสรรค์ให้รูปทรง เส้น สี พื้นผิว อยู่ร่วมกันในพื้นที่ว่าง สร้างความสัมพันธ์กันโดยไม่ขัดแย้ง แต่ใช้วิธีการสร้างรูปทรงให้เปิดออกไปสู่พื้นที่ว่างภายนอก(Opened form) ให้เกิดการเลื่อนไหลถ่ายเทของอารมณ์ความรู้สึก ร่วมกับพื้นผิวที่เกิดความรู้สึกสัมผัสเย็นอย่างซ้ำๆ ประกอบกับโครงสร้างที่เป็นไปตามความรู้สึกขณะปฏิบัติงาน เหล่านี้ยังเป็นผลให้ผลงานศิลปนิพนธ์ของข้าพเจ้าแสดงออกถึงจินตนาการ ความฝันของตนเอง ที่มีต่อธรรมชาติ ต่อสิ่งแวดล้อม เป็นความสุข ความอบอุ่นของตนเองที่ชื่นชมดอกไม้ เป็นความรู้สึกที่ดีงามต่อโลก อาจเป็นเรื่องราวที่ดูเรียบง่ายไม่ตื่นเต้น แต่ก็เป็นไปตามนิสัยของตนเอง และผลของการสร้างสรรค์ก็มีส่วนร่วมต่อแรงบันดาลใจให้กับตัวข้าพเจ้าเองเพื่อก้าวต่อไปข้างหน้าอย่างมีความสุข

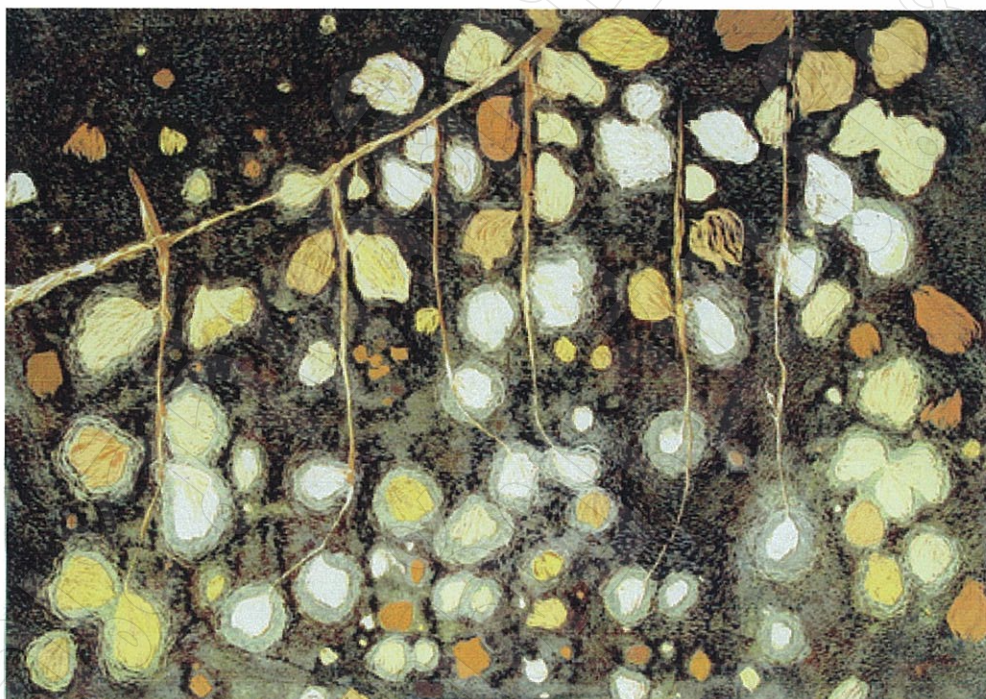
ภาพผลงานศิลปนิพนธ์

ภาพประกอบที่ 30

" ดวงดาวดอกไม้ หมายเลข 1 " , 2547

แม่พิมพ์แกะไม้ (Woodcut) 70 x 85 cm.

ภาพประกอบที่ 31

"ดงดาวดอกไม้ หมายเลข 2", 2547

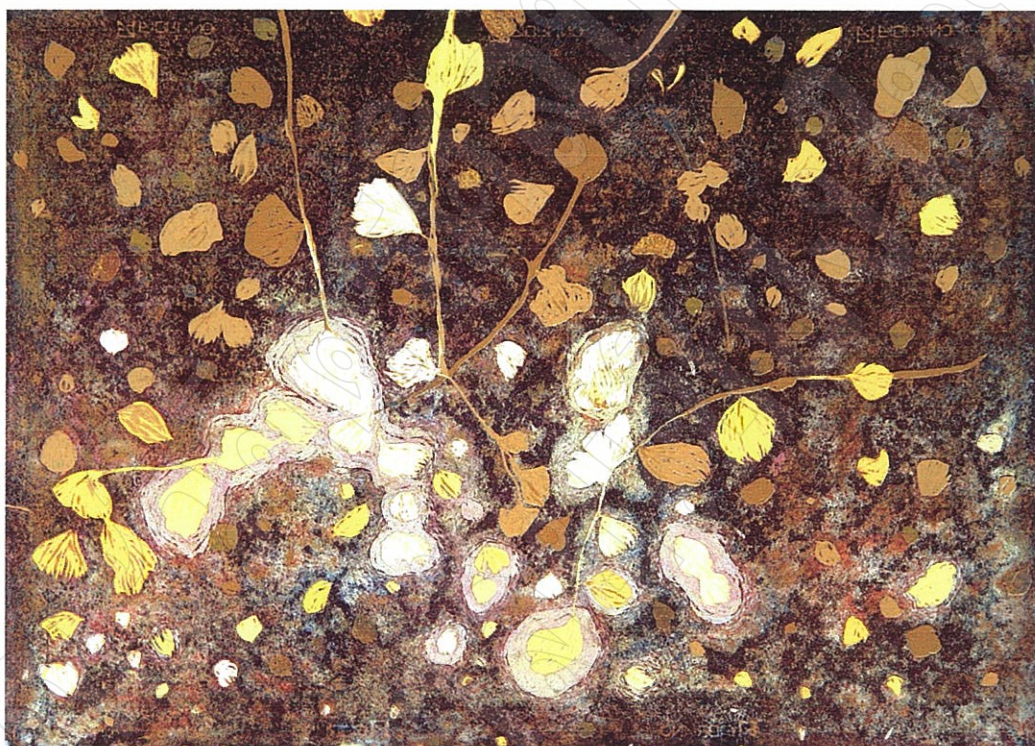
แม่พิมพ์แกะไม้ (Woodcut) 71 x 91 cm.

ภาพประกอบที่ 32

"ดวงดาวดอกไม้ หมายเลข 3", 2547

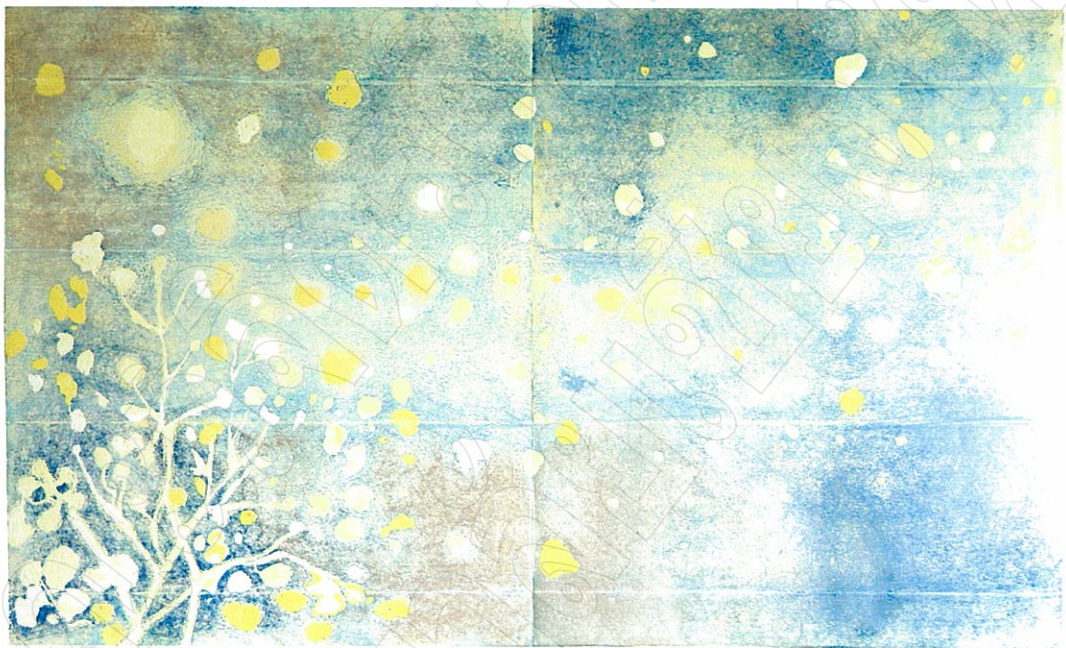
แม่พิมพ์แกะไม้ (Woodcut) 70 x 100 cm.

ภาพประกอบที่ 33

" ดวงดาวดอกไม้ หมายเลข 4 " , 2547

แม่พิมพ์แกะไม้ (Woodcut) 70.5 x 97 cm.

ภาพประกอบที่ 34

"ดงดาวดอกไม้หมายเลข 5", 2547

แม่พิมพ์แกะไม้ (Woodcut) 85 x 136.5 cm.

ภาพประกอบที่ 35

"ดวงดาวดอกไม้ หมายเลข 6", 2547

แม่พิมพ์แกะไม้ (Woodcut) 100 x 120 cm.

บรรณานุกรม

วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. สาระน่ารู้ในศิลปะ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2531

มะลิฉัตร เอื้ออานันท์, ผู้แปล. พจนานุกรมศัพท์และเทคนิคทางศิลปะ. โดย Ralph Mayer.

กรุงเทพ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2540

[http://www. Google.com](http://www.Google.com)

<http://www.pippimama.com/art/woodlike/product/baren.>

ประวัติ

นางสาว ธิดาร์ตน บุณรักษ์

THIDARAT BOONRAK

เกิด : 12 ตุลาคม 2523 พิชณุโลก

ที่อยู่ : 147 หมู่ 9 ต. พรหมพิราม อ.พรหมพิราม

จ. พิชณุโลก 65150 โทร. 0-10200799

E-mail : theeda77@hotmail.com

การศึกษา

โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี พิชณุโลก

กำลังศึกษาปริญญาตรี สาขาภาพพิมพ์ คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประวัติการแสดงผลงาน

- 2544 - การแสดงผลงานศิลปะภาพพิมพ์ขนาดเล็ก "What's now miniprint making"
ณ สวนดอยแกลเลอรี จ.เชียงใหม่
- 3rd INTERNATIONAL EX-RIBRIS EXIBITION " OLD SCRIPTS"
RIJEKA,CROATIA,2001
- 2546 - การแสดงผลงานภาพพิมพ์ "COLORFUL SEASON" ณ MONKEY ART
GALLERY จ.เชียงใหม่
- การแสดงผลงานนิทรรศการศิลปกรรมกลุ่ม " S. seventeen Café " ณ หอ
ศิลปวัฒนธรรมเทศบาลเชียงใหม่(สามกษัตริย์) จ.เชียงใหม่
- การแสดงผลงานนักศึกษา สาขาภาพพิมพ์ คณะจิตรศิลป์ ณ หอนิทรรศการ
ศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 4th INTERNATIONAL EX-RIBRIS EXIBITION " MAN AND FISH "
RIJEKA,CROATIA,2003
- 2547 - ร่วมแสดงผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นใหม่ครั้งที่ 21

เกียรติประวัติ

- 2547 - รางวัลสนับสนุนโดยธนาคารกรุงไทย รางวัลที่ 2 จากการแสดงศิลปกรรม
แห่งชาติครั้งที่ 50
- ได้รับทุนส่งเสริมการศึกษาศิลปะการสร้างสรรค์ศิลปะ "มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์"